

Fantasi og virkelighet om Sørreisa.

Jeg sitter her i en nordlandsby og småfryser midt i juli måned. Nei, slik en sommer! Hva sa ikke værmeldingsmannen oppe i Tromsø for knapt en tine siden: Han nemnte temperaturen der oppe siste natt, den var bare 1 grader, og alt kloss nede på frysepunktet, og tilføyde han, dette er den laveste temperatur i juli som er målt i Tromsø siden året 1900. Så kaldt er det altså. Huttetu! Og i dag viser kalenderen midten av august.

Hvordan det nu kan ha seg hermed, vet jeg ikke men plutselig så sitter jeg her og tenker på Sørreisa. Jo, akkurat på Sørreisa. Jeg har aldri vært der men jeg har sett dit inn fleire ganger fra skipsleia, og det har ligget der som en fann full av varme, et godt og vakkert sted, ei bygd for mennesker til å trives i.

Og jeg har minnet om den første mann fra Sørreisa som jeg møtte. Det er meget lenge siden. Han var dreng på en større gård nede i Nordland fylke et sted, og jeg var jetergutt på den samme gården, og var altså litt av en medtjener. Vi delte rom i 4 måneder i drengstua. Det er kjære minner jeg har om den mannen, han var så from og så god, gikk med saktmodighet gjennom livet og kom aldri ut av likevekt — jo engang forresten. Gårdshund- en hadde spist opp tobakkspungen hans. Han hadde laget den sjølv, den var av skinn og meget for seg gjort med snurpeband av silke gjennom blanke, gule, nette små messing- ringer. Dei var nesten bare messingringene igjen, da vi overrasket bikja i dens ødeleggelsesverk. Da tok mannen bikja i nakken og kasta den på dør — ganske hardhendt, og han spyttet etter den og sa ilsken: «Din helvetes hund!» Det var den også, for den var ei ordent- lig ugangskråke.

Noen år seinere kom det en hel familie flyttende fra Sørreisa til mi heimbygd. Jeg vet ikke hvorfor, men det hadde kanskje gått ut med mannen der oppe, fattige var den iallfall denne familie. Det var også en mye bra mann, og hans kone og heile familie likeså. Han og kona vendte stadig til bake til Sørreisa — i tankene. De blei aldri ferdig med å fortelle om hvor herlig det var der. Nei, sa de mer enn en gang, dokker skull ha sett Sørreisa, dokker skull ha vorr i Sørreisa — slik er det ikkje i Sørreisa, og slik bortover. Sørreisa var for dem det herligste sted på jorda, og no kunne de ikke være der. . . . Det gikk noen år, og så kom muligheta for dem til å vende tilbake, til å reise hjem igjen. Det skinte sol ut av alles ansikter. — Et slik sted, ei slik bygd må det være noe sær med, har jeg ofte tenkt siden.

Og en gang — det var 1910 — reiste jeg nordover med 3 ruta. Jeg skulle til Tromsø. Det var sommar, full sommar, juli akkurat med sikkert over tjue grader i skyggen. Ei jente var også passasjer ombord, ho var ei av de fagreste jenter jeg har sett, ei prinsesse var hun, ei prinsesse Gullsko. Jeg turde ikke snakke til henne, så ung og så blyg var jeg, men jeg satt i skjul og beundret henne, og jeg skaffet meg rede på at hun var heimehørende i Sørreisa. Hun gikk også av på Finnsnes. Jeg leste også namnet på kufferten. Jeg ville siden manne meg opp og skrive til henne, det var mindre resikabelt. Det brevet blei ikke skrevet, men hun gjorde Sørreisa enda fagrere for meg, ei rose i en blomstereng.

Jeg vet ikke noe vondt å sei om Sørreisa, nei ikke med min beste vilje vet jeg det. Den er vist bygdens bygd her nordpå. Og der kan det visst aldri være kaldt, ordentlig kaldt. Bare namnet varmer meg, hver gang jeg mumler det. Begge de menn jeg nemnte er død. Men hun lever kanskje framleis, prinsessa, og no sitter hun vel med sitt barnebarn på fanget — en ny liten prinsesse Gullsko i Sørreisa.

LAURITS.